

รัฐมนตรีพาณิชย์จีนคนใหม่ประกาศลุยส่งออก

ในการประชุมสภาประชาชนจีนชุดที่ 12 ครั้งที่ 1 ณ มหาศาลาประชาชน ซึ่งปิดการ

ประชุมไปเมื่อวันที่ 17 มีนาคม ที่ผ่านมา วาระการประชุมสำคัญที่สุดที่สภาประชาชนฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบคงหนีไม่พ้นการแต่งตั้งคณะผู้บริหารระดับสูงของจีนชุดใหม่ ได้ตั้งแต่ตำแหน่งประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี (4 ท่าน) มন্ত্রীแห่งรัฐ (5 ท่าน) และรัฐมนตรี (25 ท่าน) ซึ่งในส่วนหลังนี้ ท่านเกา หู่เจิง (Gao Hucheng) ได้รับการแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

คนใหม่แทนท่านเฉิน เต๋อหมิง (Chen Deming)

ประวัติโดยย่อของรัฐมนตรีพาณิชย์จีนคนใหม่

ท่านเกา หู่เจิงเกิดที่เขตชวู (Shuo) มณฑลชานซี (Shanxi) เมื่อเดือนสิงหาคม 2494 หรือปัจจุบันมีอายุเฉียด 62 ปี เป็นคนเชื้อสายฮั่น พอเข้าสู่วัยทำงานช่วงแรก ท่านเกาฯ ก็ใช้ชีวิตในการทำงาน สลับกับการศึกษาต่อ โดยเริ่มส่งสมประสงค์การทำงานในสายการผลิตในมณฑลเหอเป่ย์และส่วนที่นับแต่ปี 2511 หลังจากทำงานได้ 4-5 ปีก็กลับเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีในปี 2515 โดยเลือกเรียนด้านภาษาศาสตร์ เอกภาษาฝรั่งเศส ณ Beijing International Studies University กรุงปักกิ่ง

ภายหลังจากจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีเมื่อปี 2518 ท่านเกาฯ ก็เดินทางไปศึกษาต่อด้านอักษรศาสตร์ในระดับปริญญาโท ณ College of Liberal Arts, Zaire National University ณ กรุงคินชาซา (Kinshasa) ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก (Democratic Republic of Congo) ระหว่างปี 2518-2520 และต่อมาทำงานในสำนักงานพาณิชย์ประจำสถานทูตจีน ณ กรุงคินชาซาในระหว่างปี 2520-2523 หลายคนอาจนึก

ไม่ออกว่าประเทศคองโกนี้อยู่ที่ไหนของทวีปแอฟริกา ก็อาจนึกถึงชื่อเดิมประเทศ “ซาอีร์” (Zaire) ซึ่งอยู่ตอนกลางของทวีปแอฟริกา มีขนาดใหญ่กว่า 2,345,000 ตารางกิโลเมตร หรือมีพื้นที่โดยรวมใหญ่กว่า 4 เท่าของประเทศไทย และอุดมไปด้วยแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่า อาทิ เพชร ทองแดง และปิโตรเลียม

หลังจากใช้ชีวิตอยู่ในแอฟริการาว 6 ปี ท่านเกาฯ ก็ย้ายไปทำงานกับ China National Machinery and Equipment Import and Export Corporation (CMEC) ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจจีน ประจำสาขาประเทศฝรั่งเศสในปี 2523 อยู่ต่อเนื่องราว 10 ปี ซึ่งนับเป็นช่วงเวลาที่มีหลายสิ่งดี ๆ และเป็นพื้นฐาน

สำคัญที่เสริมคุณสมบัติให้ท่านเอกฯ สามารถเปลี่ยนสายงานมาทำงานการเมืองด้านเศรษฐกิจและการค้าในเวลาต่อมา อาทิ การศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกด้าน**เศรษฐศาสตร์** ณ Universite' Paris VII (The Seventh University of Paris) กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ในระหว่างปี 2525-2528 และการเข้าเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์จีนในปี 2530

ภายหลังจากได้รับดุษฎีบัณฑิตจากฝรั่งเศส ท่านเอกฯ ก็ยังคงทำงานสังคมนิยมประสานการดำเนินงานบริหารงานระดับระหว่างประเทศกับบริษัทดังกล่าวอยู่อีกระยะหนึ่ง โดยรับผิดชอบงานในตำแหน่งสำคัญ อาทิ ผู้จัดการฝ่ายการเงิน และรองผู้จัดการใหญ่ ก่อนย้ายมาดำรงตำแหน่งรองผู้จัดการใหญ่และเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ของบริษัท China National Resources Corporation หนึ่งในรัฐวิสาหกิจจีนในระหว่างปี 2534-2536

ด้วยความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กอปรกับการทำงานที่ทุ่มเทอย่างเป็นระบบ ในปี 2537 รัฐบาลจีนจึงได้แต่งตั้งให้ท่านเอกฯ มาดำรง ตำแหน่งเป็น**อธิบดีกรมการวางแผนและการคลัง** (Department of Planning and Finance) ซึ่งอยู่ในสังกัด**กระทรวงการค้าระหว่างประเทศและความร่วมมือทางเศรษฐกิจ** (Ministry of Foreign Trade and Economic Cooperation: MOFTEC) และก้าวขึ้นเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงฯ นี้ใน 3 ปีต่อมา

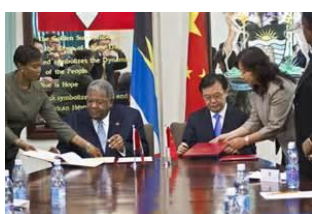
ในปี 2545 ส่วนกลางได้ส่งท่านเอกฯ ให้ไปรับตำแหน่งรองประธานและกรรมการบริหารพรรคฯ เขตปกครองตนเอง**พิเศษกว่างสีจ้วง** (Guangxi Zhuang Autonomous Region) ซึ่งเป็นตำแหน่งเทียบเท่ารองผู้ว่าการมณฑล อยู่ในช่วงเวลาสั้น ๆ เพื่อเก็บเกี่ยวประสบการณ์และเสริมคุณสมบัติก่อนถูกดึงตัวกลับเข้ามารับตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ที่กรุงปักกิ่งในปี 2546

ในปี 2553 ท่านเอกฯ ยังได้รับแต่งตั้งเป็น**ผู้แทนการค้าระหว่างประเทศของจีน** (China International Trade Representative: CITR) เพิ่มขึ้นอีกตำแหน่งหนึ่ง ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าทีมเจรจาในหลายกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างจีนกับต่างประเทศ โดยที่ตำแหน่งนี้อยู่ในระดับเทียบเท่ารัฐมนตรี บางคนจึงเรียกท่านเอกฯ ในชื่อนั้นว่าเป็น **“รัฐมนตรีน้อย”** ทั้งนี้ สภาประชาชนฯ ได้ให้ความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และสมาชิกคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนเมื่อเดือนมีนาคม 2556

จุดเด่นของรัฐมนตรีพาณิชย์คนใหม่และเป้าประสงค์ของจีนในอนาคต

จากการศึกษารวบรวมข้อมูลของท่านรัฐมนตรีพาณิชย์จีนคนใหม่พอสรุปได้ว่า ท่านเอกฯ เป็นผู้ที่มีความสามารถด้านภาษาและวัฒนธรรมระหว่างประเทศเป็นอย่างดี

โดยเฉพาะอย่างยิ่งจีน อังกฤษ และฝรั่งเศส เป็นคนทุ่มเทและมีวินัยในการทำงานอย่างมาก รวมทั้งยังทำงานอย่างเป็นระบบ เคยมีคนเล่าให้ฟังว่า ในช่วงที่ท่านควบตำแหน่งเป็นผู้แทนการค้า และเดินทางไปประชุมงานเจรจาการค้าในต่างประเทศ บางครั้งท่านยินดีรับนัดเพื่อหาเรื่องานตอนเที่ยงคืนก็มี

ภายหลังการได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้ากระทรวงพาณิชย์ได้ไม่นาน ท่านเอกฯ ก็แสดงความเชื่อมั่นว่า จีนจะสามารถ “ขยาย” ตัวเลขการค้าระหว่างประเทศในปี 2556 ได้ในอัตราไม่ต่ำกว่าการเติบโตทางเศรษฐกิจที่รัฐบาลตั้งเป้าไว้ที่ร้อยละ 7.5 เมื่อเทียบกับของปีที่ผ่านมา หรืออาจตีความได้ว่า การค้าระหว่างประเทศของจีนในปีนี้จะเติบโตไม่น้อยกว่าร้อยละ 7.5 นั้นเอง ซึ่งสถิติของสำนักงานศุลกากรจีนระบุว่า มูลค่าการค้า ในช่วง 2 เดือนแรกในปีเติบโตไปได้อย่างสวยงาม โดยขยายตัวถึงร้อยละ 14.2 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา

รัฐมนตรีพาณิชย์คนใหม่ท่านนี้ยังตั้งเป้าที่จะ “เบ่ง” การบริโภคภายในประเทศของจีนให้ขยายตัวในอัตราร้อยละ 14.5 เมื่อเทียบกับของปีที่ผ่านมา ซึ่งสูงกว่าอัตราการเติบโตของปีที่ผ่านมาซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 14.3 เล็กน้อย และหากสามารถบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ ก็จะทำให้มูลค่าการค้าจับจ่ายใช้สอยภายในประเทศของจีน ณ สิ้นปี 2556 เพิ่มขึ้นเป็นอย่างน้อย 3.8 ล้านล้านหยวน หรือราว 19 ล้านล้านบาท

ขณะเดียวกัน ในด้านการลงทุน รัฐมนตรีพาณิชย์คนใหม่ก็ประกาศจะยึดมั่นในนโยบาย “เปิดประเทศ” (Opening-up Policy) ต่อไป และพร้อมจะต้อนรับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านอุตสาหกรรมเทคโนโลยีระดับสูง และภาคการวิจัยและพัฒนา ซึ่งจีนมองว่าจะเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศของกิจการและสินค้าจีนในตลาดโลกในยุคหน้า

กว่า 40 ปีของประสบการณ์ในช่วงของการศึกษาต่อและทำงานกับกิจการภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศ และต่างประเทศ โดยเฉพาะแอฟริกา และยุโรป ยังทำให้ท่านเอกฯ ครบเครื่องทั้งในแง่ของการบริหารจัดการเศรษฐกิจในระดับมหภาคและจุลภาค จนผู้คนวงการนักเศรษฐศาสตร์จีนให้การยอมรับว่าท่านเอกฯ เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศในระดับแนวหน้าของจีน

ประการสำคัญ ท่านเอกฯ ยังมีความเชี่ยวชาญในการเจรจาระหว่างประเทศ โดยมีภาพลักษณ์ที่ใจเย็น แต่แข็งแกร่งและยืนหยัดในการเจรจา ท่านเห็นว่า ระบบการเปิดเสรีทางการค้าโลก

ภายใต้การนำขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) นับเป็นเสาหลักของการเปิดเสรีการค้าโลก และไม่สามารถอาศัยเวทีการค้าในระดับภูมิภาคทดแทนได้ ดังคำสัมภาษณ์เมื่อวันที่ 21 มีนาคม ที่ผ่านมามีภายหลังการรับเยี่ยมคารวะและหารือเกี่ยวกับทิศ

ทางการพัฒนาการเปิดเสรีการค้าโลกรอบใหม่ร่วมกับนาย**ปัสคาล ลามิ** (Pascal Lamy) ผู้อำนวยการใหญ่องค์การการค้าโลก ที่ว่า “ประเทศใด ๆ สามารถเจรจาและสร้างความร่วมมือทางการค้าในระดับภูมิภาคได้ แต่ก็ยังเป็นเพียงส่วนเสริมต่อระบบการค้าพหุภาคี”

นอกจากนี้ การแต่งตั้งท่านเอกอัครราชทูตจีนใหม่ในครั้งนี้ยังสะท้อนว่า พรรคคอมมิวนิสต์และรัฐบาลจีนกำลังให้ความสำคัญในด้านเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการเจรจาเปิดเสรีทางการค้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ด้วยความสัมพันธ์ที่ดีในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จีนอาจกำลังจะเปิดการเจรจาอย่างจริงจังในหลายกรอบ โดยเฉพาะการเจรจาจัดทำความตกลงเปิดเสรีทางการค้าไตรภาคีระหว่างจีน ญี่ปุ่น และเกาหลี ซึ่งมีขนาดเศรษฐกิจรวมกันคิดเป็นราวร้อยละ 20 ของมูลค่าเศรษฐกิจโลก เพื่อคานอำนาจกับความตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (Trans-Pacific Strategic Economic Partnership Agreement) หรือที่เรียกว่ากรอบความตกลงแบบย่อกันว่า Trans-Pacific Partnership หรือ TPP ที่สหรัฐฯ พยายามผลักดันเป็นเวทีใหม่เพื่อใช้เชื่อมโยงกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (โดยป้องกันและหรือลดการขยายอิทธิพลทางการเมืองและเศรษฐกิจของจีนในภูมิภาคไปในตัว)

ขณะเดียวกัน ด้วยความรู้และประสบการณ์ในแอฟริกาและสหภาพยุโรปเป็นเวลานาน หลายปีก็เป็นการส่งสัญญาณว่า จีนกำลังจะมุ่งหรือฟื้นและขยายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจกับกลุ่มประเทศในสหภาพยุโรปและแอฟริกา ควบคู่ไปกับการพัฒนาความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน

นอกจากนี้ ยังมีกระแสข่าวการโยกเอาท่าน**เจิน เต๋อห ming** อธิบดีรัฐมนตรีพาณิชย์ ผู้มีอัธยาศัยไมตรีที่ดีเยี่ยม ไปนั่งเป็น**นายกสมาคมความสัมพันธ์ระหว่างจีนสองฝั่งช่องแคบไต้หวัน** (Association for Relations Across the Taiwan Straits: ARATS) ซึ่งเป็นเครื่องยืนยันว่า จีนต้องการเพิ่มระดับความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างจีนแผ่นดินใหญ่กับไต้หวันให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นในอนาคต

นโยบายเดิม ... รายละเอียดที่แตกต่าง

การเปลี่ยนแปลงของโฉมหน้าคณะผู้บริหารระดับสูงของจีนในครั้งนี้ก็น่าจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนท่าทีและนโยบายทางเศรษฐกิจและการเมืองของจีนในหลายส่วน ขณะที่จีนประกาศเดินทาง

ขยายสัดส่วนของภาคการบริโภคภายในประเทศต่อเศรษฐกิจโดยรวม และยึดมั่นกับนโยบายหลักของการเปิดประเทศสู่โลกภายนอกต่อไป โดยจะยังคงผลักดันภาคการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศให้

ขยายตัว แต่ก็อยู่ในอัตราที่ลดลงจากในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา พร้อมทั้งแฝงไว้ซึ่งรูปแบบการดำเนินการที่แตกต่างไปจากเดิม

ในด้านการค้า จีนเริ่มดำเนินนโยบายและมาตรการกระตุ้นการนำเข้าเพื่อลดแรงกดดันต่อการเพิ่มค่าของเงินหยวน ดังนั้น จึงไม่ต้องแปลกใจที่ทุกวันนี้เราเห็นรัฐบาลจีนยอมควักเงินคลังมาจัดงานแสดงสินค้านำเข้าขนาดย่อมในหลายแห่งทั่วจีน ซึ่งรัฐบาลไทยก็อาจใช้จังหวะโอกาสนี้ต่อยอดเพื่อผลักดันให้สินค้าไทยเข้ามาสู่ตลาดจีนได้สะดวกและประหยัดเงินมากขึ้นได้ อย่างไรก็ตาม สินค้าฟุ่มเฟือยก็อาจไม่เข้าข่ายที่จะได้รับประโยชน์จากการดำเนินการในครั้งนี้ เพราะอาจขัดกับ “นโยบายประหยัดแห่งชาติ” ของท่านประธานาธิบดีสี จิ้นผิงที่ให้ไว้

ในด้านการลงทุน นอกจากจีนจะคัดกรองกิจการต่างชาติที่ต้องการเข้ามาลงทุนมากขึ้น โดยเน้นภาคการผลิตที่มีเทคโนโลยีระดับสูงและการวิจัยและพัฒนาแล้ว เราจะได้เห็นการขับเคลื่อนกิจการของจีนออกไปลงทุนในต่างประเทศระลอกใหม่อย่างแน่นอน

นอกจากนี้ หลายฝ่ายยังตั้งประเด็นที่น่าสนใจและน่าจับตามองอย่างใกล้ชิดว่า จีนจะดำเนินนโยบายและมาตรการเศรษฐกิจเช่นไรในยุคหน้าเพื่อขยายการบริโภคภายในประเทศ และใช้ประโยชน์จากจังหวะเวลาที่ประเทศในกลุ่มเศรษฐกิจหลักเดิมอ่อนแอเต็มเต็มสิ่งที่ขาดหายไปของเศรษฐกิจตนเอง รัฐบาลจีนยังต้องคำนึงถึงเป้าหมายหลักของการพัฒนาที่ต้องการให้กระจายตัวเข้าสู่พื้นที่ตอนกลางและซีกตะวันตก การขยายตัวของการค้าบนโลกอินเทอร์เน็ตที่กำลังเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของวัยรุ่นจีน การลดต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านลอจิสติกส์ การรองรับการขยายตัวของชุมชนเมือง การฟื้นฟูตลาดเดิมและขยายตลาดใหม่ การเร่งเจาะและเชื่อมโยงกับประเทศที่เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ การแก้ไขกรณีพิพาทและมาตรการกีดกันทางการค้า และการดึงดูดการลงทุนจากภายนอกในรายสาขา ...

ไม่ว่าผลลัพธ์จะเป็นเช่นไร แต่สิ่งที่ชัดเจนในวันนี้ก็คือ ท่านเกา หนู่เจิง รัฐมนตรีพาณิชย์จีนคนใหม่ดูเหมือนจะมึ่งงานใหญ่มากมายรออยู่ ซึ่งท่านก็ได้รีรอแต่ประการใด โดยเริ่มเดินหน้าสำนักงานที่ได้รับมอบหมายดังกล่าวนับตั้งแต่ก้าวแรกที่เข้ารับตำแหน่งสำคัญในครั้งนี้เลยทีเดียว เกมส์การค้าและการลงทุนของจีนจากนี้ไปจะเป็นเช่นไรจึงนับเป็นสิ่งที่น่าจับตามองอย่างใกล้ชิดเช่นกัน ...

นายไพจิตร วิบูลย์ธนสาร

อัครราชทูต (ฝ่ายการพาณิชย์) ณ กรุงปักกิ่ง

สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงปักกิ่ง

25 มีนาคม 2556